

Tåg till Småland stoppade

● En kombination av uppskjutet underhåll och den intensiva högsommarvärmen har lett till stora och långvariga trafikstörningar på Kust-till-kustbanan. Den nio mil långa sträckan Apla-red-Värnamo är nedsatt till 40 km i timmen sedan den 31 maj.

SJUHÄRAD. Enligt SJ:s kommunikationschef Carl-Johan Linde fick företaget information om de omfattande arbetena med väldigt kort varsel.

– På kort sikt har detta lett till en negativ påverkan både för vår trafik och våra resenärer. Det är naturligtvis beklagligt, men vi har också förståelse för de insatser som Trafikverket nu gör, säger han.

Istället för att tuffa i endast 40 km i timmen nästan från Borås till Värnamo valde SJ att ersätta Intercity-tågen med buss hela vägen från Göteborg till Värnamo, där tågen

från östra Småland istället har vänt.

Enligt det senast lämnade beskedet till SJ ska trafiken kunna gå upp i normal fart den 14 juni. Då ska Intercity-tågen också börja rulla till och från Göteborg igen, fyra i vardera riktning per dag.

Godsfraktföretaget Green Cargo, som kör 40 tåg i veckan på den aktuella bansträckan, har till skillnad från SJ däremot fortsatt att köra där under hela perioden.

Dock till priset av förse- ningar på cirka 90 minuter för varje tåg, enligt företags kommunikations-

SJ:s Intercitytåg på sträckan Värnamo-Borås-Göteborg har varit ersatta med buss ända sedan 31 maj. FOTO: STEFAN NILSSON

schef Sohana Josefs- son.

Vad ligger då bakom att en så lång sträcka berördes, och så plötsligt?

Trafikverkets kommunikatör Per Aronsson säger till BT att de planerade underhållsåtgärderna sammanföll i tid med den

intensiva värmen och att det enligt säkerhetsrutinerna fick göras omfattande kontroller av spårstabiliteten. Han förnekar att det dykt upp några akuta spårfel.

När underhållet och spårkorrigeringarna är avklarade måste farten sänkas och ett visst antal bruttoton tåg passera så att banan "sätter sig." Exakt när detta ska vara fallet har inte Trafikverket några uppgifter om.

Enligt uppgifter till BT från en källa med god insyn var underhållet planerat att ske under förra året men senarelades. Det är omständigheterna som rätt de senaste veckorna som ligger bakom att störningarna blev så omfattande.

TEXT
JAN LINDSTEN
jan.lindsten
@bt.se
033-700 07 44

Boråsson får kungamedalj

I mer än 30 år har professor Per Södersten, född och uppvuxen i Borås, forskat om och utvecklat metoder mot åttstörningar med stora framgångar. Idag, tisdag mottar han kunglig medalj på Drottningholms slott för "framstående insatser inom medicinsk forskning."

STOCKHOLM/BORÅS. – Det är mycket trevligt. Jag blev lite överraskad av beskedet, för det har dröjt ett tag, säger Per Södersten till BT med en blandning av skämt och allvar.

Per Södersten och hans forskarkollega Cecilia Bergh, båda knutna till Karolinska Institutet, startade i början av 2000-talet företaget Mando Group AB där deras forskningsresultat om olika åttstörningar omsatts i praktisk behandling, inte bara i Sverige utan i tre andra länder.

Den så kallade Mandometer-metoden har i noggranna utvärderingar visat sig göra 75 procent av

Södersten

patienterna symtomfria efter behandling och nio av tio fortsatt friska efter fem år.

Det finns flera Mando-kliniker och mottagningar i Sverige där man arbetar enligt Per Söderstens och hans kollegers koncept. Bland annat i Alingsås sedan 2010, då avtal slöts med vårdhuvudmannen, Västra Götalandsregionen.

Men Per Södersten tycker att spridningen av den framgångsrika metoden går alldeles för trögt.

– Ja, men så är det inte bara inom det medicinska området, utan också rent generellt. Så fort gamla rutiner och ordningar ska ändras är det många som är emot. Fast det borde gå fortare.

– Det gäller för oss forskare att ha det kritiska sinnet i behåll. För det lanseras många appar och annat som tillverkarna gärna vill sälja, men som inte precis varit föremål för forskning.

JAN LINDSTEN
jan.lindsten@bt.se

Den historiska geografen Pär Connelid höll i den guidade turen och visade var några av de cirka 100 stenrösena på området finns och berättade om platsens historia.

Rose-Marie Liljenby Andersson, ordförande i tekniska nämnden, välkomnade besökarna.

Det bjöds på fika och korv vid den nybyggda grillplatsen och den lilla stugan. FOTO: LARS-ÅKE GREEN

Viloplats med fornlämningar från bronsåldern

Mötesplats Källeberg i Sjömarken invigs med fika och en guidad tur om platsens historia. I området finns mängder med fornlämningar och de äldsta är 2 500 år gamla. – Det finns mycket här ute i skogen om man bara sätter näsan i marken, säger Pär Connelid som är historisk geograf.

SJÖMARKEN. Det duggade lätt när Rose-Marie Liljenby Andersson, ordförande i tekniska nämnden, klippte bandet framför den nybyggda trästugan och officiellt invigde Mötesplats Källeberg. Stugan i medeltidsstil och den

tillhörande grillplatsen ligger utmed vandringsleden Sjuhäradsleden och ska fungera som en viloplats för vandrare, men också en mötesplats för ortens invånare.

Kjell Johansson är naturvårdskonsulent på tekniska förvaltningen i Borås och har varit med i arbetet med mötesplatsen. När de började bygget visade det sig att det var tätt med fornlämningar och gammal åkermark från sen bronsålder, 2 500 år tillbaka i tiden.

– Man kan inte göra vad man vill på ett sånt område men jag såg det snarare

som en möjlighet än ett hinder. Nu har vi inventerat området och berättar om det på samma plats så att de i närheten eller skolor kan komma på besök, säger han.

Kjell berättar att målet är att platsen ska bli ett besöksmål där man kan stanna till och titta på något man annars hade gått förbi. Arbetet med att återsöka olika odlingsrösen på det två hektar stora området har pågått sporadiskt under två års tid.

De har även fått hjälp av en student från Kristianstad som har gjort en pollenanalys av platsen för

att se vilka grödor som har odlats. Han berättar att det är sällan man åldersbestämmer fornlämningarna, och ännu ovanligare att man gör det tillsammans med en pollenanalys.

– Det gör det lite extra spännande när man går här. Det är inte så att detta är något supermärkvärdigt för den här typen av fornlämningen är den vanligaste typen i Västsverige. Det är vardagshistoria och kul att visa något som är ganska vanligt men som man inte ser, säger han.

Pär Connelid är historisk geograf och leder den

guidade turen för besökarna. Han har åldersbestämt rösena genom att gräva bort stenarna till dess understa lager och använt en metod som heter kol-14. Med den kunde han se att platsen använts som odlingsmark i olika perioder från bronsåldern.

– Vi har fått otroligt mycket information om platsen för en relativt liten insats. Dessutom har vi allting kvar så man kan se rösena. Det finns mycket spännande här och vi har bara skrapat på ytan så det är ett häftigt ställe att le- vandegöra, säger han.

ANTON ÖHRSTRÖM
anton.ohrstrom@bt.se

FAKTA

Kungens medaljer

Per Södersten får i dag Konungens silvermedalj i åttonde storleken i högblått band, biskop emeritus Per Eckerdahl motsvarande, fast med Serafimerordens band. Illustratören och animatören Per Åhlin får 2018 års Litteris et artibus-medalj för framstående kulturell gärning.